

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Cap. XI. Onus soluendæ pensionis quibus in casibus transeat ad
successorem in beneficio. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

Tract. de Pensionib. Ecclesiast. Cap. XI. 27

beneficiis Consistorialibus soluitur Commune, & Minutum seruitium, quod non soluitur de non Consistorialibus: iuxta ea quæ tradit Cæserubin. in *summa Bullar. ad Bullam 17. Pauli 4. fol. 259.* In istis autem Annata solui debet, non obstante quocunque iurepatronatus, ex constitutione Iulij IIP. quæ est in ordine 20. inter eius constitutiones in Bullario insertas, sub anno 1552. Quæ fusiùs explicat Modernus dicto cap. 18. §. 3. num. 18. iuncto num. 28. ubi etiam dicit Annatam deberi ratione prouisionum, quæ sunt in Curia, non autem si eorū Ordinariis.

Quod locum habet, ut scilicet Annata solui debeat in beneficiis patronatus, quando agitur de beneficiis non Consistorialibus, & de eisdem etiam debetur Commune seruitium pro Consistorialibus, ut fuit ordinatum per constitutionem Iulij III. quæ incipit, *Cupientes*: sub anno Domini 1552. Ratio est, quia Annata soluitur contemplatione prouisionis, quæ petitur in Curia, non item si prouisio fiat ab Ordinario collatore.

18 Vicarius autem perpetuus de sua Congrua non soluit Annatam, ut notauit Gonzal. ad regul. 8. Gloss. §. 3. num. 77. & sequent. nec soluitur de beneficiis vnitis, Rota recent. decis. 659. num. 11. part. 2. Seraphin. decis. 1410. num. 18.

19 Sed quoad beneficia vnita, loco Annatæ soluuntur Quindennia, cum Annata sit cum vnione incompatibilis; non enim potest deberi Annata nisi in casu vacationis, vacatio autem non se compatitur cum vnione cum hæc supponat perpetuam & indissolubilem beneficiorum vnus cum alio coniunctionem: ita arguit Rota dicta decis. 659. num. 11. part. 2.

20 recent. Seraphin. decis. 1410. num. 18. & 21. † Quindennia autem dicuntur solutiones, quæ sunt Romano Pontifici decimoquinto quoque anno, de fructibus beneficiorum vnitorum alicui Collegio, Monasterio, vel Hospitali, quæ sunt Manus-mortuæ, ad instar Nouennij, quod soluitur per emphyteutas Manus-mortuas pro indemnitate Domini directi, qui mediante acquisitione facta per Manus-mortuas, nulla vnquam perciperet laudemia; de quo Nos egimus in nostris Resolution. part. 1. cap. 46. num. 5. & sequent.

21 Quæ. † Verum si vnio facta non fuerit Collegio, vel alteri Manui-mortuæ, sed Dignitati, vel alteri beneficio vacabili, sicut soluitur Annata de beneficio principali, ita & solui debet de vnito: quia vnus non potest vacare sine alio, & per consequens cum detur vacatio, locus erit solutioni Annatæ tam pro principali quam pro vnito, vel pro vtroque, si vnio fuerit aequè principaliter facta de vtroque beneficio: ita dicit Filius. tom. 3. tract. 41. cap. 6. num. 56. & sequent.

Soluitur autem Annata tam in casu resignationis, quam vacationis per obitum. Verall. decis. 325. numer. 4. lib. 3.

Quid dicendum in permutatione & soluendam esse tenet Tractatus de stylo Datarie lib. 1. cap. 18. §. 3. num. 34. Sed contrarium, nempe non deberi ex permutatione, censuit Cokier in 17. de permut. p. 2. c. 28.

Suppositis autem iis quæ dicta sunt, notandum est quoad primam questionem, etiam ex pensionibus Ecclesiasticis Annatam deberi, quando 24. Ducatorum auri de Camera valorem annuum excedunt, & non alias: ut statuit Clemens VII. Summus Pontifex in sua constitutione 33. incipiente, *Cum sicut Nobis innouit*: anno 1532. edita. † Et respondendo ad secundam questionem, Dico quo ad solutionem Annatæ contribuit Pensionarius pro rata, quod in praxi copiosius exponit Modernus in dicto §. 3. num. 44. & sequent. & comprobantur præmissa ex traditis per Gig. de pension. quest. 26. per totam.

Notandum quoque est id quod supra diximus, Annatam etiam ex pensionibus Ecclesiasticis deberi, locum habere quando agitur de pensione perpetua: aliud autem esse, si agatur de pensione temporaria, in qua nec Regulæ de vero valore exprimendo, nec Annatæ solutioni locus est. † Talis autem est pensio, quæ per Superiorem Ordinis Regularis assignatur, & potest assignari Religioso pro suis indumentis, & aliis necessariis, quibus alioqui Religio esset grauanda: hæc enim assignari non potest perpetua, sicut & beneficia regularia quæ sunt amouibilia & manualia: Abb. in cap. nisi essent, num. 12. de Præbend. Rota decis. 386. num. 2. part. 5. recent. & decis. 302. part. 2. recent. Ideo in similibus pensionibus nec Regula de vero valore exprimendo, nec solutio Annatæ considerabilis est: ut per Lotter. de re benefic. lib. 1. quest. 35. num. 41.

Item notandum est, quod pensio non deducitur de fructibus beneficii ad excusandum impetrantem à mala expressione valoris beneficii, ita ut si beneficium valeret scuta 220. non esset excusandus ille, qui expressit 120. licet probaret quod super fructibus illius beneficii esset imposita pensio 100. scutorum. Regula enim illa, quod fructus intelliguntur deductis oneribus, locum habet, quando agitur de oneribus perpetuis, quæ non personæ, sed ipsi beneficio perpetuò inhaerent, ad cuiusque manus transeant: de quibus loquitur Belenzinus in tract. de charitat. subsid. quest. 37. non autem temporalibus: pensio autem est onus temporale, & non perpetuum: ita decisum fuit apud Put. decis. 101. lib. 3. Non obstantibus iis quæ in contrarium dixit Gig. de pensionib. quest. 89. Rota decis. 185. part. 3. diuers. lib. 3.

C A P V T X I.

A R G V M E N T V M.

Nvs soluendæ pensionis quibus casibus transeat ad successorem in beneficio. Quid si Pensionarius debitam non adhibuerit diligentiam in exactione pensionis contra antiquum beneficii possessorem. Et quando Pensionarius excusetur ob non adhibitam in tempore diligentiam, vel omnino non adhibitam, maxime cum nimis durus aut inhonestus in exactione esse non debeat.

S V M M A R I V M.

1 Pensionis soluendæ onus transit ad successorem, siue per resignationem, siue per obitum succedat, Sanlegerij de Pensionib.

quando pensio fuit reseruata seu imposita auctoritate Sedis Apostolicæ.

2 Successor in beneficio non solum tenetur ad pensiones post eius prouisionem decurrendas, sed etiam

C 2 ad

ad pensiones iam decursas.

- 3 Successor non tenetur ad pensiones prateritas, si is cui pensio debetur fuerit negligens in exigendo.
- 4 Sufficit tamen quod pensionarius ex post facto debitam adhibeat diligentiam.
- 5 Pensionarius non cogitur sic diligentiam adhibere, ut nimis acerbus aut inhonestus videatur.
- 6 Successor in beneficio liberatur à solutione prateritarum pensionum, si propter negligentiam Pensionarij primus beneficij possessor effectus fuerit non soluendo. Item successor non tenetur nisi fructus perceperit. *Ibid.*
- 7 Pensionarius non tenetur adhibere diligentiam in exigendo, quando eius diligentia non esset profutura.
- 8 Quando pensionarius est in possessione exigendi, dantur illi remedia possessoria contra succedentem in beneficio.
- 9 Pensio auctoritate Episcopi reservata, non transit ad successorem in beneficio, ut illam solvere teneatur.
- 10 Secundum multorum sententiam pensio auctoritate Episcopi ex causa permutationis reservata, non obligat successorem in beneficio.
- 11 Quando Episcopus posset ex causa permutationis imponere pensionem transiuram ad successores iuxta multorum sententiam, tamen illa potius esset praestatio annua, quam pensio.
- 12 De pensione ex causa permutationis imposita. *Remissio.*

- M**AGNA est differentia inter pensiones auctoritate Apostolica impositas, & eas quae Ordinariae nituntur concessioni; ut ex, quae Pontificis seu Sedis Apostolicae fulciuntur auctoritate, durent quandiu vivit Pensionarius, etiam si beneficium pensione gravatum vacaverit per obitum, aut resignationem Titularis, seu alias ad alterius manus devenierit, cum tales pensiones sint onus reale, & beneficio cohaereant: *cap. si quis laicus, 16. quast. 1. Gig. de pensionib. quast. 40. num. 1. & propterea successor obligatur ad illarum solutionem tam pro terminis iam decursis, quam etiam in futurum: l. quaro, ff. de usufruct. Cardin. in Clement. 1. quast. 11. Franc. in cap. ultimo, §. final. num. 3. de Offic. Ordin. in 6. Gambar. de potest. Legat. lib. 6. à num. 427. † Quod intellige quoad praetertia, quando nulla potest imputari negligentia Pensionario, cur non exegerit terminos decursos: Rota decis. 352. num. 1. & 2. part. 2. recent.*
- † Vbi dicitur quod licet Pensionarius fuerit negligens ab initio, non petendo terminos pensionis decursos, si postea debitam adhibuerit diligentiam, hoc sufficit ut dicatur suae obligationi, qua exigere tenebatur, satisfecisse: † quia cum non esset obligatus petere certo tempore, non potest ex hoc dici negligens si postea diligentiam adhibuerit: Verall. decis. 266. part. 1. num. 3. & 4. ex traditis per Felin. in cap. si autem, num. 3. de rescript. & per Bartol. consil. 102. Charissime Domine, num. 5. Neque enim tenetur quis uti diligentia sine aliqua urbanitate, ne nimis durus & inhonestus in exigendo videatur. Qua in re Iudex arbitrium suum adhibere debet; ut dicit Angel. consil. 312. num. 4. & 5. Illa enim dicimur posse, quae commodè & secundum honestatem fieri possunt: Socin. sen. consil. 100. num. 3. vol. 1. per text. in l. nepos Proculo, ff. de verbor. significatione. † Sed si propter magnam negligentiam Pensionarij, Titularis factus fuisset non soluendo, si-

ne dubio successor eximendus esset à petitione pensionum decursarum; talis enim adhibenda est diligentia, qualem in rebus propriis adhiberet: l. quod Nerva 32. ff. de posui: l. si mulier, §. sed enim, ff. ad Trebellian. Cancr. lib. 1. var. resol. cap. 7. num. 169. Non tenetur autem successor si fructus non perceperit; aut si fructus perceperit, non tenetur nisi pro rata fructuum perceptorum: quod intellige ut per Rotam decis. 130. num. 1. & sequent. part. 3. recent. liberatur quoque successor à solutione pensionis, si beneficium super quo pensio fuit imposita, euidum fuerit: Marches. de commiss. tom. 1. fol. 614. decis. 15.

Præterea successor in beneficio non esset eximendus à solutione arreariorum, seu terminorum pensionis antea vivente eius antecessore decursorum, quamvis Pensionarius non fecisset suas diligencias, si probaret diligencias inutiles futuras, seu propter impotentiam debitoris & impossibilitatem executionis, aut alia iusta de causa, ex notatis per Bartol. dicto consil. 102. n. 8. Riminald. iun. consil. 42. num. 69. Capell. Tholos. decis. 256. prope fin. vers. ergo effectus: Paris. consil. 24. num. 22. vol. 1. Burat. decis. 106. num. 19. repetita in recentior. decis. 676. numer. 11. part. 2. Reliqua quae circa hanc Pensionarij diligentiam in pensionis exactione considerari possunt, videnda sunt inferius cap. 20. num. 26. Et si antecessor † non soluerit pensionem, dantur Pensionario remedia possessoria adversus successorem in beneficio, quando est in possessione exigendi: Put. decis. 150. lib. 3. post Guid. Pap. decis. 629.

Contrarium statuendum est, quando agitur de pensione imposita auctoritate Episcopi, quia illa non transit ad successorem in beneficio: Nauarr. lib. 5. tit. de simon. consil. 22. num. 4. & consil. 43. num. 9. Felin. in cap. Ad audientiam, 31. num. 3. vers. certia conclusio, de rescript. Sanch. consil. moral. lib. 2. cap. 3. dubitat. 42. num. 4. Quando enim agitur de pensione durante tempore toto vitae Pensionarij, ita ut obliget successores in beneficio, requiritur auctoritas Sedis Apostolicae: Gig. de pension. quast. 87. num. 5. Rota decis. 437. num. 2. part. 1. recent. Barbof. in prax. exigend. pension. in prohem. num. 5. Et de his pensionibus intelligendus est Gig. quast. 42. dum probat onus pensionis transire ad successorem in beneficio.

Quod ampliat Nauarr. dicto consil. 22. num. 4. ut locum habeat, etiam si pensio assignata fuerit auctoritate Episcopi, ex causa permutationis, ad coaequandam inaequalitatem beneficij compenutari: ut probatur per text. in cap. nisi essent, de praebend. sequitur contra plures per eum citatos Garf. de beneficio. part. 1. cap. 5. num. 334. & copiosius infra, cap. 16. agemus.

Et licet multi DD. videantur contrariam sententiam amplecti, videlicet Episcopum ex causa posse constituere pensionem duraturam pendente vita Pensionarij, tamen intelligendi sunt ut loquantur de pensione improprie sumpta, quae potius est annua quaedam praestatio, quam pensio proprie dicta; ut bene advertit Lotter. de re beneficiar. lib. 1. quast. 35. num. 20. & multis sequentibus. & maxime num. 29.

Sed de hac questione, Vtrum Episcopus possit ex causa permutationis ad coaequandos fructus pensionem imponere, seu reservare? infra copiosius agemus capite particulari, nempe cap. 16. maxime n. 19. & 10. ex quo loco integra huius materiae resolutio petenda est.